

[Arentoft]

Jeg fæstede mig ved en af de mange ting, der blev sagt sådan i flæng, nemlig at Warszawa-pagten går foran med hensyn til afspænding. Det må vist betragtes som et postulat, når man ser på de beløb, som den socialdemokratiske ordfører netop nævnedes der blev ofret på militæret i Warszawa-pagten lande. Jeg vil gerne bede hr. Karl Møller om at konkretisere for tinget: hvor er det, Warszawa-pagten går foran i afspænding?

I selve forespørgslen formulering ligger, så vidt jeg kan tolke den, at vi i dag skal drøfte noget om fremtiden, men jeg kan nok ikke helt undgå at komme ind på lidt om fortiden.

For at undgå misforståelser vil jeg gerne straks fra starten slå fast, at fremskridtspartiet går ind for Danmarks fortsatte medlemskab af forsvarsalliancen NATO. Vi tilslutter os en sikkerhedspolitik med det formål at sikre vor nationale uafhængighed og handelfrihed, og således at dansk forsvar er et led i det samlede NATO-forsvar. I fredstid har forsvaret som sin vigtigste opgave at forebygge krig og skal, bestemt af vor geografiske beliggenhed og den internationale situation, råde over styrker, der kan skabe troværdighed omkring Danmarks sikkerhedspolitik.

I en meget interessant artikel i Weekendavisen Berlingske Aften den 22. november 1978, som ordføreren for forespørgerne åbenbart også har læst, kan man under overskriften »Større bevillinger og utraditionel tankegang« bl. a. læse følgende, hvori også forsvarsministeren bliver citeret:

»Mest vidtgående i sine konsekvenser for forsvarets fremtid synes dog følgende ord af Poul Søgaard i hærens årsskrift 1978 at være: »Disse betragtninger får mig til at tvivle på, at det i virkeligheden er rationelt og hensigtsmæssigt at lovfastsætte forsvarets styrkemål på den måde, vi hidtil har gjort det.«

I den videste konsekvens af disse ord toner her en helt anden opgavefordeling mellem forsvarsledelse og folketing frem: lovgivningsmagten fastsætter de opgaver, som ønskes løst, og de midler, som stilles til rådighed for forsvaret, som derefter pålægges at skaffe det danske samfund det bedst og størst mulige forsvar for disse penge. Noget nær en entreprenørkontrakt imellem samfundet og forsvaret.«

Det er – som overskriften på artiklen også siger – utraditionel tankegang. Netop denne

utraditionelle tankegang gives der udtryk for i ændringsforslag nr. 1872 ved finanslovens tredje behandling. Ændringsforslaget, der er fremsat af fremskridtspartiet, går i korthed ud på, at en række konti under § 22, forsvarsministeriet, slås sammen til én hovedkonto, som vi betegner det egentlige militære forsvar. Vi holder en række mere civilt prægede institutioner under forsvarsministeriet uden for den førnævnte hovedkonto. Det drejer sig om f. eks. farvandsdirektoratet, geodætisk institut, meteorologisk institut, Nyboder, Hirsholmene, Christiansø o. lign. Vort forslag var på 6.472.329.000 kr., og dette tal er regeringens overslag over, hvad der i 1979 skal anvendes i overensstemmelse med folketingets vedtagelse af den 25. marts 1977 om forsvarsordningens videreførelse til egentlige militære formål, med regulering for stigninger i priser og lønninger. Af bemærkningerne til dette utraditionelle forslag vil jeg gerne have lov til at citere følgende:

»Fremskridtspartiet finder det uhensigtsmæssigt at opstille forsvarsbevillingerne som sket i regeringens forslag. Det er åbenbart for enhver, at det stærkest muligt udbyggede danske militærforsvar i 1979 ville koste betydeligt over de ca. 6 mia kr., som forsvarsforliget indebærer. Når folketingsbeslutningen går ud på, at der alene skal anvendes 6-7 mia kr. til forsvaret i 1979, må der derfor finde en særdeles rationel og smidig administration sted af bevillingen, således at pengene anvendes mest effektivt. Det er umuligt for folketinget i efteråret 1978 i detaljer at fastlægge, hvordan en sådan mest effektiv benyttelse af de til rådighed værende forsvarsmidler sker igennem hele kalenderåret 1979. Der sker en rivende udvikling i de våbenteknologiske forhold, i Danmarks købsmuligheder på de forskellige områder, i vor tilpasning til de andre NATO-partners forsvarsbudgetter, i de udenrigs- og sikkerhedspolitiske forhold og i de øvrige omstændigheder, som er afgørende for, hvordan et beløb i størrelsesordenen 6-7 mia kr. mest effektivt anvendes.

Det må derfor være den forsvarsminister, som er udgået som et resultat af det seneste folketingsvalg, som har frihed til at rokere med anvendelsen af det samlede beløb, og en indgående forhåndskontrol fra folketingets side er uhensigtsmæssig og umulig også som følge af, at der på militærområdet er tale om, at så mange nye vanskeligt forståelige og